

SINTEZA

obiecțiilor și propunerilor (recomandărilor)

la proiectului de hotărâre a Guvernului pentru modificarea punctului 8 din Hotărârea Guvernului nr. 78/1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare (număr unic 371/MAI/2023)

Participantul la avizare (expertizare)/consultare publică	Conținutul obiecției/propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
<p>Ministerul Apărării</p>	<p>Susține proiectul, cu următoarele propuneri.</p> <p>La pct.1 din proiect, având în vedere scopul acestuia, prin prisma necesității asigurării protecției sociale, asigurării respectării principiului egalității, sporirii atractivității și menținerii în serviciu atât a funcționarilor publici cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne cât și a militarilor prin contract ai Armatei Naționale, se propune completarea pct. 8 litera c) din Hotărârea Guvernului nr.78/1994, cu un alineat nou cu următorul cuprins:</p> <p><i>„în funcții legate de marcare și deminare, înlăturare sau distrugere a resturilor explozive de război - în condiții stabilite de Ministerul Apărării.”</i></p> <p>Această propunere vine în contextul realizării acțiunii 9.26 din Planul de acțiuni al Guvernului pentru anul 2023, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 90/2023.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Reieșind din argumentele însoțitoare la propunerea de completare ale autorului, inclusiv prevederile acțiunii 9.26 din Planul de acțiuni al Guvernului pentru anul 2023, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 90/2023 (<i>Revizuirea cadrului normativ referitor la acordarea unor facilități suplimentare militarilor care efectuează misiuni de asanare (deminare) a teritoriului Republicii Moldova de obiecte explozive</i>) la care face referință autorul.</p>
<p>Ministerul Finanțelor</p>	<p>Implementarea prevederilor proiectului în cauză implică alocări de mijloace financiare suplimentare, ceea ce contravine prevederilor articolului 131, alineatul (6) din Constituție, precum că, nici o cheltuială bugetară nu poate fi aprobată fără stabilirea sursei de finanțare</p> <p>Totodată, potrivit dispozițiilor art. 30 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă la proiectul de act normativ prezentat spre examinare și avizare, urmează să includă fundamentarea</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Conform fundamentării economico-financiară a notei informative la proiect, implementarea acestuia nu va implica careva cheltuieli financiare suplimentare de la bugetul de stat.</p> <p>Dimpotrivă, neaprobarea propunerilor înaintate vor continua seria de problematici:</p> <ul style="list-style-type: none"> - respingere în continuare a cererilor privind recunoașterea acestor înlesniri la stabilirea

economico-financiară, în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare și de altă natură. Astfel, întrucât implementarea propunerii în cauză presupune costuri care nu au fost estimate, nota informativă urmează a fi completată cu prezentarea clară a impactului financiar.

Mai mult ca atât, conform pct. 2 din proiectul de hotărâre, prevederile acestuia urmează a intra în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ceea ce presupune implementarea în anul curent, astfel, există riscul neîncadrării în bugetul aprobat pentru anul 2023.

În contextul celor expuse, Ministerul Finanțelor este privat de posibilitatea de a se expune pe fondul proiectul precizat.

pensiei pentru angajații Ministerului Afacerilor Interne care au activat în aceste subdiviziuni de către CNAS;

- continuarea proceselor pe cauze civile prin care se va solicita calcularea vechimii în muncă în condițiile înlesnirilor prevăzute la pct. 8 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 78/1994;

- cheltuieli de judecată, inclusiv cheltuieli cu titlu de prejudiciu material și moral (**2018-2022 241 de hotărâri definitive în defavoarea CNAS în sumă de 141300 mii lei**);

- Inspectoratul General al Poliției a fost atras în instanța de judecată în calitate de copârât s-au ca intervenient accesoriu, în 109 acțiuni în contencios administrativ prin care se solicita inclusiv includerea în calculul vechimii în muncă pentru acordarea pensiei a perioadei de activitate în serviciu în condițiile înlesnirilor.

- din **7838** de angajați ai Poliției, **347** de angajați au deținut pe parcursul activității funcții în Serviciul de pază, escortare și deținere a persoanelor reținute și arestate, precum și în izolatoarele de detenție provizorie, iar 320 de angajați dețin funcții similare în prezent;

- în anul 2022 și-au încetat raportul de muncă **65 de angajați** care au activat în izolatoarele de detenție provizorie, iar în anul 2023 - alții **19 angajați**, ceea ce constituie 84 de cauze noi ce urmează a fi examinate de către instanțele de judecată;

- în prezent în instanțele de judecată sunt 117 acțiuni pe rolul în care Casa Națională de Asigurări Sociale are calitatea de pârât.

		<p>Nu în ultimul rând reiterăm despre Rapoartele Curții de Conturi nr. 20 din 03.06.2021 și nr.17 din 24.05.2022, prin care, Curtea de Conturi a recomandat elaborarea și înaintarea, în modul stabilit, a propunerilor de ajustare a cadrului normativ ce reglementează acordarea înlesnirilor la calcularea vechimii în muncă angajaților cu activități în cadrul izolatoarelor de detenție provizorie din inspectoratele de poliție, în vederea excluderii litigiilor în instanțele de judecată.</p>
<p>Ministerul Justiției</p>	<p>Potrivit notei informative, proiectul actului normativ a fost elaborat în scopul aducerii Hotărârii Guvernului nr. 78/1994 în concordanță cu actele normative superioare și excluderii unor interpretări ambigue prin utilizarea corespunzătoare, constantă și uniformă a terminologiei juridice. Proiectul vizează modificarea pct. 8 lit. d) din Hotărârii Guvernului nr. 78/1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare, astfel încât va fi prevăzut expres că inclusiv persoanele care au activat în subdiviziuni de pază, escortă și deținere a persoanelor reținute și arestate, precum și cele care au activat în izolatoarele de detenție provizorie vor beneficia de înlesniri la calcularea vechimii în muncă pentru stabilirea pensiei, și anume: două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu în aceste subdiviziuni.</p> <p>Raționamentele expuse de inițiator în notă reflectă motivul emiterii actului normativ și cerințele care au impus intervenția normativă.</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Totodată, urmare a avizului Ministerului Muncii și Protecției Sociale nr. 16/2043 din 05.06.2023, ministerul comunică despre susținerea acestui proiect, cu mențiunea că a inițiat procesul de revizuire și ajustare a Legii nr. 1544/1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, iar ulterior va iniția procesul de executare a noilor reglementări/dispoziții prin aducerea actelor sale normative în concordanță cu reglementările legii.</p> <p>În altă ordine de idei, având în vedere procesul complex a activității de legiferare (etapele unei analize ex ante și etapele întocmirii unui act normativ), respectiv art. 26 și 28 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, precum și reieșind din irosirea nejustificată a resurselor administrative, umane și financiare, care, pe de o parte, prejudiciază interesele și imaginea statului, iar, pe de altă</p>

	<p>Totodată, considerăm oportun de a examina posibilitatea revizuirii cadrului normativ în domeniul prestațiilor sociale de către Ministerul Muncii și Protecției Sociale. Or, potrivit <i>Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Muncii și Protecției Sociale</i>, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 149/2021, organul central de specialitate respectiv este abilitat să elaboreze și promoveze proiecte de acte normative, în domeniul protecției sociale inclusiv în structurile de forță.</p>	<p>parte, descurajează personalul care, în condiții ce implică multiple riscuri pentru viața și sănătate acestora, activează în subdiviziuni de pază, escortă și deținere a persoanelor reținute și arestate, precum și în izolatoarele de detenție provizorie, se consideră indispensabil promovarea prezentului proiect la etapa actuală.</p>
	<p>Pe plan redacțional în raport cu normele de tehnică legislativă și a cerințelor de calitate a actului normativ facem următoarele obiecții și propuneri.</p> <p>Titlul proiectului necesită a fi reformulat în scopul redării clarității actului normativ care se supune amendării, or, potrivit art. 63 alin. (3) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative dacă se modifică un singur articol sau punct dintr-un singur act normativ, în denumirea actului de modificare se face referire expresă la articolul sau punctul modificat și la actul normativ respectiv. Astfel, atenționăm că, proiectul propune modificarea doar a punctului 8 din Hotărârea Guvernului nr. 78/1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Titlul proiectului a fost redactat și expus în următoarea redacție „<i>pentru modificarea punctului 8 din Hotărârea de Guvern nr. 78/1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare</i>”.</p>
	<p>La pct. 2 din proiect atragem atenția că, în conformitate cu prevederile art. 56 alin. (1) din Legea nr. 100/2017, actele normative intră în vigoare peste o lună de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova sau la data indicată în textul actului normativ, care nu poate fi anterioară datei publicării. În cazul în care se urmărește reducerea perioadei</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Nota informativă a fost completată cu argumentele de rigoare în vederea intrării în vigoare a hotărârii de Guvern la data publicării în Monitorul Oficial.</p>

	<p>de intrare în vigoare a noilor prevederi, proiectul actului normativ în cauză trebuie să respecte regulile instituite de Legea nr. 100/2017, și anume cele stipulate la art. 56 alin. (3), în temeiul cărora „Intrarea în vigoare a actelor normative poate fi stabilită pentru o altă dată doar în cazul în care se urmărește protecția drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, realizarea angajamentelor internaționale ale Republicii Moldova, conformarea cadrului normativ hotărârilor Curții Constituționale, eliminarea unor lacune din legislație sau contradicții între actele normative ori dacă există alte circumstanțe obiective.”. În acest sens, este necesar de a completa nota informativă cu argumente pertinente.</p>	
	<p>Complimentar, în formula de atestare a autenticității actului normativ, se va include ministrul muncii și protecției sociale, or, în conformitate cu art. 36 alin. (2) din Legea nr. 136/2017 cu privire la Guvern, hotărârile se contrasemnează de ministrii care au obligația punerii în aplicare a acestora și/sau care sunt responsabili de domeniile de activitate care intră parțial sau integral în obiectul de reglementare al actului contrasemnat.</p>	<p>Se acceptă. În formula de atestare a autenticității a fost inclus ministrul muncii și protecției sociale în calitate de contrasemnatar.</p>
<p>Ministerul Muncii și Protecției Sociale</p>	<p>Comunică despre susținerea acestuia. Totodată, informăm că în adresa Ministerului Muncii și Protecției Sociale au parvenit propuneri de modificare a cadrului normativ cu privire la asigurarea cu pensii a militarilor și a funcționarilor publici cu statut special. În contextul dat, Ministerul Muncii și Protecției Sociale a inițiat procesul de revizuire și ajustare a Legii nr. 1544/1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne la rigorile cadrului normativ în vigoare, ținând cont de aprobarea și modificarea Legilor speciale a autorităților care cad sub incidența legii menționate. Respectiv, în condițiile promovării și adoptării proiectului de lege sus-menționat,</p>	<p>Se acceptă parțial. Argumentarea valabilă similar pentru Ministerul Finanțelor. Neaprobarea propunerilor înaintate într-un timp restrâns va continua seria de problematici: - respingere în continuare a cererilor privind recunoașterea acestor înlesniri la stabilirea pensiei pentru angajații Ministerului Afacerilor Interne care au activat în aceste subdiviziuni de către CNAS; - continuarea proceselor pe cauze civile prin care se va solicita calcularea vechimii în muncă</p>

Ministerul Muncii și Protecției Sociale va iniția procesul de executare a noilor reglementări/dispoziții prin aducerea actelor sale normative în concordanță cu reglementările legii. Având în vedere cele expuse mai sus, considerăm oportună analiza posibilității înaintării și integrării propunerilor date de modificare a prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 78/1994 în proiectul de hotărâre ce urmează a fi promovat de către Ministerul Muncii și Protecției Sociale, conform competenței.

în condițiile înlesnirilor prevăzute la pct. 8 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 78/1994;

- cheltuieli de judecată, inclusiv cheltuieli cu titlu de prejudiciu material și moral (2018-2022 241 de hotărâri definitive în defavoarea CNAS în sumă de 141300 lei);

- Inspectoratul General al Poliției a fost atras în instanța de judecată în calitate de copârât s-au ca intervenient accesoriu, în 109 acțiuni în contencios administrativ prin care se solicita inclusiv includerea în calculul vechimii în muncă pentru acordarea pensiei a perioadei de activitate în serviciu în condițiile înlesnirilor.

- din 7838 de angajați ai Poliției, 347 de angajați au deținut pe parcursul activității funcții în Serviciul de pază, escortare și deținere a persoanelor reținute și arestate, precum și în izolatoarele de detenție provizorie, iar 320 de angajați dețin funcții similare în prezent;

- în anul 2022 și-au încetat raportul de muncă 65 de angajați care au activat în izolatoarele de detenție provizorie, iar în anul 2023 - alții 19 angajați, ceea ce constituie 84 de cauze noi ce urmează a fi examinate de către instanțele de judecată;

- în prezent în instanțele de judecată sunt 117 acțiuni pe rolul în care Casa Națională de Asigurări Sociale are calitatea de pârât.

Nu în ultimul rând reiterăm că despre Rapoartele Curții de Conturi nr. 20 din 03.06.2021 și nr.17 din 24.05.2022, prin care, Curtea de Conturi a recomandat elaborarea și înaintarea, în modul stabilit, a propunerilor de

		ajustare a cadrului normativ ce reglementează acordarea înlesnirilor la calcularea vechimii în muncă angajaților cu activități în cadrul izolatoarelor de detenție provizorie din inspectoratele de poliție, în vederea excluderii litigiilor în instanțele de judecată.
Cancelaria de Stat	Comunică lipsa de obiecții și/sau propuneri pe marginea proiectului dat	
Casa Națională de Asigurări Sociale	<p>Comunică despre susținerea proiectului cu prezentarea următoarei propuneri.</p> <p>La Nota informativă a proiectului, la capitolul 2. „Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite”, după alineatul 13 care se finalizează cu textul „așa și nu a fost soluționată.” se propune de completat cu următorul argument:</p> <p>„Temeinicia aplicării Ordinului MAI nr.96 din 26.03.2018 „Cu privire la recunoașterea unor înlesniri pentru stabilirea pensiei anumitor categorii de funcționari publici cu statut special și militari din cadrul MAI” a fost supusă și misiunii de audit efectuată de către echipa Curții de Conturi, care potrivit Hotărârii nr. 29 din 15.07.2020 cu privire la Raportul auditului financiar al Raportului Guvernului privind executarea bugetului asigurărilor sociale de stat pentru anul 2019, Curtea de Conturi a constatat că <i>„Ordinul MAI nr.96 din 26.03.2018 a extrapolat situația ce ține de acordarea înlesnirilor în cazul activităților în cadrul izolatoarelor de detenție provizorie, nu servește temei legal la majorarea vechimii în muncă pentru stabilirea pensiei. [...]</i></p> <p><i>Cu referire la temeinicia recunoașterii înlesnirilor la determinarea vechimii în muncă prevăzută de Ordinul MAI nr.96 din 26.03.2018 s-a expus și Ministerul Justiției, la solicitarea Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale. Ministerul Justiției a menționat că „Hotărârea</i></p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Nota informativă a fost completată cu recomandările de rigoare.</p>

	<p><i>Guvernului nr.78 din 21.02.1994 nu conține prevederile specificate în ordinul menționat. Or, Ordinul Ministerului Afacerilor Interne depășește prevederile actului normativ”</i></p> <p>Prin urmare, Curtea de Conturi a recomandat elaborarea și înaintarea, în modul stabilit, a propunerilor de ajustare a cadrului normativ ce reglementează acordarea înlesnirilor la calcularea vechimii în muncă angajaților cu activități în cadrul izolatoarelor de detenție provizorie din inspectoratele de poliție, în vederea excluderii litigiilor în instanțele de judecată.</p> <p>Recomandarea respectivă se regăsește și în Hotărârile Curții de Conturi nr. 20 din 03.06.2021 și nr.17 din 24.05.2022.”</p>	
<p>Utilizator al portalului www.particip.gov.md 25.05.2023, 15:19</p>	<p>La acest articol ar fi oportun de inclus și angajații sau personalul din cadrul unităților de garda al Inspectoratelor de poliție (Ofițer operativ de serviciu ajutorul, statistul) Deoarece, activând în 24 ore peste 24 sau 48 nefiind destui angajați, (acum sa modificat la 12 ore) în condiții nocive și anume: sunt angajați în prima linie care întâlnesc persoanele agresive, posibili infractori, reținuți sau arestați. Necunoscând dacă sunt psihic bolnave sau cu TBC, cu riscul de a fi maltratați, molipsiți de careva boli. Primesc injurii adesea care afectează psihicul și starea emoțională. Totodată lucrul de noapte este mai greu de suportat și la fel ca și în penitenciare, angajații nu pot părăsi inspectoratul fiind 24 sau 12 ore în totalitate implicați . Respectiv, două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu ar fi măcar un plus pentru a îmbunătăți situația în acest tip de activitate.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>În conformitate cu Anexa nr. 3 la Hotărârea Guvernului nr.201/2009 privind punerea în aplicare a prevederilor Legii nr.158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, fișa postului este actul juridic în care se stipulează scopul general, sarcinile de bază, împuternicirile și responsabilitățile specifice funcției publice, precum și cerințele față de titularul acestei funcții.</p> <p>Atribuțiile funcțiilor la care se fac referire în recomandarea parvenită sunt diferite și reflectă responsabilități distincte în cadrul Poliției.</p> <p>De asemenea, funcționarii publici cu statut special din cadrul Serviciului coordonare operațională au ca principala atribuție monitorizarea situației operative, coordonarea operațională a forțelor la nivel de unitate administrativ - teritorială deservită de către</p>

Inspectoratul de poliție, asigurarea fluxului informațional dedicat intervențiilor specifice, inițierea intervenției în cazul situațiilor de urgență sau de criză, precum și asigurarea securității sediului Inspectoratului, asigurarea respectării condițiilor de păstrare a armamentului și mijloacelor speciale aflate în dotarea poliției, verificarea menținerii armamentului/munițiilor și mijloacelor speciale în stare gata de aplicare aflate în dotarea Inspectoratului de poliție, etc.

În altă ordine de idei, funcțiile din subdiviziunile de escortare, deținere și pază a persoanelor reținute și arestate și a funcțiilor din izolatoarele de detenție provizorie au ca sarcină primirea și predarea persoanelor escortate, supravegherea comportamentului persoanelor deținute și a persoanelor escortate, întreprinderea măsurilor în vederea evitării cazurilor de sinucidere, cauzare de leziuni corporale și evitării cazurilor excepționale, efectuarea verificărilor inopinate diurne cât și nocturne în cadrul Serviciului de detenție și escortă, etc.

Astfel, activitățile funcționarilor publici cu statut special enumerate mai sus implică o serie de responsabilități și sarcini specifice de activitate cu persoanele escortate, deținute, etc. ceea ce presupune un contact permanent, fiind implicați în interacțiuni directe și constante cu persoanele escortate, deținute, etc. în diverse contexte și în diferite aspecte ale vieții lor de zi cu zi, atât timp cât se află în custodia Poliției.

<p>Centrul Național Anticorupție</p>	<p>În conformitate cu prevederile art. 25 alin. (3) lit. a), art. 28 alin. (4) al Legii prenotate, expertiza anticorupție, în calitate de măsură de control al integrității în sectorul public, se va efectua doar asupra proiectului definitiv în baza propunerilor și obiecțiilor expuse în procesul de avizare și/sau de consultare a părților interesate. Proiectul propus pentru expertiza anticorupție, nu este însoțit de avizele instituțiilor implicate în procesul de avizare/sinteza recomandărilor recepționate în cadrul consultării publice, fapt ce presupune că ulterior redacția proiectului poate suferi modificări și completări.</p> <p>Urmare celor expuse, solicităm respectuos expedierea în adresa Centrului Național Anticorupție a proiectului definitiv, pentru efectuarea expertizei anticorupție.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Proiectul urmează a fi expediat pentru expertiza anticorupție doar după definitivare în baza propunerilor și obiecțiilor expuse în procesul de avizare.</p>
<p>Administrația Națională a Penitenciarelor</p>	<p>Conform Procesului-verbal nr. 24 al ședinței secretarilor generali din 22 mai 2023, în lista avizatorilor a fost inclusă și ANP, care până la această etapă nu a prezentat avizul.</p>	

Secretar de Stat

Igor TROFIMOV